

به نام خدا

۱۴۷۰/۷/۱۹

۹۹,۲,۹

یک دو فلسفه

برای کودکان پیش از دبستان

www.ketab.ir

سرشناسه	: پروین، بهناز، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: ۱،۲،۳: فلسفه برای کودکان پیش از دبستان/مولفین بهناز پروین -
مشخصات نشر	: ماریه مرادی - نرگس فهری.
مشخصات ظاهری	: تهران: طراحان ایماژ، ۱۳۹۵.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۵۸-۳۵-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
عنوان گسترده	: یک، دو، سه، فلسفه برای کودکان پیش از دبستان.
موضوع	: کودکان و فلسفه
موضوع	: Children and philosophy :
موضوع	: داستان‌های کودکان -- قرن ۱۴
موضوع	: Children's stories -- 20th century :
موضوع	: فلسفه -- ادبیات کودکان و نوجوانان
موضوع	: Philosophy -- Juvenile literature :
موضوع	: داستان‌های فلسفی -- قرن ۱۴
موضوع	: Philosophical fiction -- 20th century* :
شناسه افزوده	: مرادی، ماریه، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	: فهری، نرگس، ۱۳۶۶ -
رده‌بندی ننگره	: ۱۳۹۵: ۴/۹: B۱۰۵
رده‌بندی دیوید	: ۱۰۸/۳۲
شماره کتابشناسی	: ۴۵۴۹۰

انتشارات طراحان ایماژ

یک، دو، سه، فلسفه برای کودکان پیش از دبستان
نویسندگان: بهناز پروین - ماریه مرادی - نرگس فهری

گرافیک: آتیله طراحان ایماژ

چاپ اول: ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۵۸-۳۲-۷

978-600-6158-32-7

آدرس: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، خیابان روانمهر نبش کوچه دولتشاهی
پلاک ۱ واحد ۳۱ تلفن ۸۰۰ - ۶۶۹۶۹۶۹۶ - ۰۹۱۲۳۰۹۹۲۰۳ فاکس: ۶۶۹۶۹۶۵۰

www.emaj.ir

فهرست مطالب

۴.....	مقدمه
۷.....	درس اول:
۱۳.....	درس دوم:
۱۹.....	درس سوم:
۲۵.....	درس چهارم:
۳۲.....	درس پنجم:
۴۰.....	درس ششم:
۴۶.....	درس هفتم:
۵۵.....	درس هشتم:
۶۲.....	درس نهم:
۷۰.....	درس دهم:
۷۶.....	درس یازدهم:
۸۴.....	درس دوازدهم:
۸۹.....	درس سیزدهم:
۹۶.....	درس چهاردهم:

مقدمه

«زنگ فلسفه»^۱ را تألیف کردیم تا نشان دهیم می‌توان فلسفه برای کودکان را بومی‌سازی و وارد مدارس ایرانی کرد. کتاب حاضر بیان اهداف و براساس همان مبانی تئوری و عملی، برای پاسخگویی به نیاز مربیان در مقطع پیش و اول دبستان تألیف شده است. تفاوت‌های عمده این گروه سنی به تفاوت‌های مدرسه با محیط‌های آموزشی معطوف می‌شود. حتی دانش‌آموزانی که دوره پیش‌دبستان را در مدرسه سپری می‌کنند، از لحاظ قوانین و شرایط محیطی تجربه متفاوتی از سر می‌گذرانند. اما مهم‌ترین علت تفکیک این کتاب از زنگ فلسفه، سواد خواندن و نوشتن است. شاید اگر تنها به روش شنیداری لیپمن در فلسفه برای کودکان مقید باشیم این تفاوت قابل تأمل نباشد. اما مربی حاذق در حین اجرای کار درمی‌یابد که این تقید نه تنها گروه را از بسیاری از منابع و حوزه‌های تفکر محروم می‌سازد، بلکه به مانعی بر سر راه اندیشه تبدیل می‌گردد.

هدف اصلی اجرای برنامه فلسفه برای کودکان تقویت تفکر و اندیشیدن و مهارت‌های

متصل به آن است، که در واقع همه توانایی‌های شنیداری و گفتاری و نوشتاری را شامل می‌شود و حتی احساسات و آمال و آرزوها و نیازهای انسان را نیز در برمی‌گیرد. اما عینیت و تجسم این هدف در هر سن، وابسته به اقتضائات آن سن است. در این مقطع کسب مهارت‌های شنیداری، گفتاری و گفتگوی خاصی که پیش‌نیاز تفکر فلسفی است، مدنظر قرار می‌گیرند. در حوزه منطق می‌توان به مهارت در تصور موضوعات انضمامی و تا حدی انتزاعی اشاره کرد، که خود را در توصیف و ذکر شباهت‌ها و تفاوت‌ها نشان می‌دهد. مهارت‌های تفسیری نیز عبارتند از ساختن گزاره‌های ساده و شرطی درست که در ادای این جملات بر مبنای استدلال کردن قابل تشخیص است. البته هیچ کدام از این مهارت‌ها، مستقل و متمایز از دیگری آموزش داده و یا سنجیده نمی‌شوند. همچنین قالب منطق در محتوای فلسفی اعمال شده و با آن آمیخته است. این در حالی است که اغلب، افکار فلسفی کودکان بدون توجه به ساختار منطقی آن‌ها بیان می‌شوند و کمتر از افکار بزرگسالان حد و مرز می‌شناسند. غفلت از هر یک از این دو وجه به واسطهٔ مجذوب دیگری شدن، شما را از اهداف اصلی دور می‌کند.

از آن‌جا که در هر قصه به موضوعات مختلفی پرداخته‌ایم، لازم است قبل از خواندن هر قصه در کلاس، کل طرح درس را بررسی نمایید، موضوع را مشخص، سؤالات و فعالیت مرتبط با آن را انتخاب کنید.

قصه‌ها بر اساس جذابیت، بحث‌برانگیز بودن، دارا بودن موضوعات و مفاهیم مناسب برای کلاس فلسفه برای کودکان و تجربه عملی مؤلفان، انتخاب شده‌اند.

اغلب صاحب‌نظران فلسفه برای کودکان معتقدند قصه‌های بدون نتیجه‌گیری برای این کلاس‌ها مناسب‌ترند. به تجربه دریافته‌ایم تبحر معلم می‌تواند وزنهٔ نتیجه‌گیری قصه را خنثی کند و آن را به عنوان یک نظر یا عقیده به بحث بگذارد. بنابراین در انتخاب قصه‌های این کتاب از این موضوع به عنوان مؤلفه‌ای ضروری صرف‌نظر کرده‌ایم.

برای ارتباط هر چه بیشتر بچه‌ها با قصه باید از کتاب‌های مصور استفاده کرد. در تدوین سؤالات به این اصل نظر داشته‌ایم. دقت کنید که طرح همه سؤالات باعث از بین رفتن جذابیت قصه می‌شود. بنابراین انتخاب سؤال مناسب و زمان پرسش برعهده معلم است. گاهی می‌توانید برای آماده کردن فضای کلاس جهت به بحث گذاشتن مفهومی خاص در قصه، یکی از سؤالات پایانی را پیش از شروع قصه به بحث بگذارید. معمولاً سؤالاتی که بعضی از شخصیت‌های قصه می‌پرسند به اندازه سؤالات طرح شده حائز اهمیت و قابل بررسی است. بنابراین از تکرار آن اجتناب نموده‌ایم.

بالا بردن دقت شنیدن، ایجاد جذابیت از طریق مشارکت دادن بچه‌ها در روند قصه، فراهم کردن زمینه برای گفتگو و پرسش و پاسخ، تمرین استدلال، تلاش برای سوق دادن فضای ملموس و انضمامی کلاس به سمت فضایی ذهنی و انتزاعی، از جمله عواملی هستند که تعیین می‌کنند معلم چه وقت و چگونه بپرسد.

فعالیت، نقطه اتکای بحث است؛ همان‌طور که گفتگو حول آن ادامه می‌یابد، عمق می‌گیرد یا تغییر جهت می‌دهد. بنابراین انجام هیچ‌یک از فعالیت‌ها به خودی خود هدف نیست. شباهت ظاهری فعالیت‌ها به معنای تکرار آن‌ها نیست. دقت کنید هدف‌گذاری است که هر فعالیتی را از فعالیت مشابه خود متمایز می‌کند. برای هر یک بهتر این موضوع می‌توانید به اهداف طرح‌درس‌ها در کتاب «زنگ فلسفه» مراجعه کنید.